

МОНГОЛ УЛСЫН
САНГИЙН ЯАМ

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ӨРИЙН СТАТИСТИКИЙН ТОВХИМОЛ

2024 | II УЛИРАЛ

Засгийн газрын өрийн улирлын тайлан, мэдээг нийтэд ил тод, нээлттэй мэдээлэх зорилгоор Засгийн газрын өрийн улирлын статистикийн товхимлыг бэлтгэн хүргэж байна.

Энэхүү Засгийн газрын өрийн товхимолд Өрийн удирдлагын тухай хуулийн 38 дугаар зүйлийн 38.3-т заасан Засгийн газрын гадаад болон дотоод өрийн мэдээлэл, гадаад үнэт цаасны зах зээлийн өгөөж болон Засгийн газрын өрийн баталгааны үлдэгдлийн мэдээллийг багтаасан болно.

Засгийн газрын өрийн улирлын товхимлыг Сангийн яамны веб хуудас [/www.mof.gov.mn/](http://www.mof.gov.mn/)-наас цахим хэлбэрээр татаж авах боломжтой.

Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.8-д “Засгийн газрын өр”-ийг дараах байдлаар тодорхойлсон.

Үүнд:

4.1.8.а/өрийн хэрэгслээр үүсгэж, Монгол Улсын Засгийн газар, аймаг, нийслэлээс бусдын өмнө хүлээсэн төлбөрийн үүргийг;

4.1.8.б/хууль болон гэрээнд заасны дагуу гаргасан Засгийн газрын өрийн баталгааны дүнг” гэж.

Энэхүү товхимол нь Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуульд заасан “Засгийн газрын өр”-ийн тодорхойлолтын хүрээнд статистик мэдээллийг олон нийтэд түгээхэд чиглэнэ.

Өрийн удирдлагын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.4-т “Улсын нийт гадаад өр” гэж газар, орон нутаг, Монгол банк болон Монгол Улсад бүртгэлтэй аж ахуйн нэгжээс Монгол Улсад бүртгэлгүй, байнга оршин суугч бус аливаа этгээдэд төлөх төлбөрийн үүргийг гэж заасан бөгөөд мөн хуулийн 11.1.1-т Монгол банкны зүгээс санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран улсын нийт гадаад өрийн үлдэгдлийг улирал тутам олон нийтэд мэдээлэхээр заасан.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ӨРИЙН СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

2024 оны 2-р улирлын урьдчилсан гүйцэтгэлээр

Засгийн газрын өрийн бүтэц (тэрбум ₮)

	2023.У2	2023.У3	2023.У4	2024.У1	2024.У2
I. Засгийн газрын дотоод өр	651.6	534.1	234.1	196.6	141.6
Үнэт цаас	651.6	534.1	234.1	196.6	141.6
II. Засгийн газрын гадаад өр	29,366.8	29,278.3	30,273.4	29,541.4	29,346.5
Үнэт цаас	9,070.6	9,141.9	9,371.7	8,703.3	8,716.3
Зээл	20,296.2	20,136.3	20,901.7	20,838.1	20,630.2
III. Засгийн газрын бусад өр	1,091.4	1,040.5	270.5	33.7	759.0
Засгийн газрын өрийн баталгаа	744.1	743.5	29.5	29.2	254.5
Барих-шилжүүлэх концесс	342.8	292.5	236.5	0.0	0.0
Орон нутгийн зээллэг	4.5	4.5	4.5	4.5	504.5
Засгийн газрын нэрлэсэн өрийн үлдэгдэл (I+II+III)	31,109.80	30,852.90	30,778.00	29,771.70	30,247.1
Засгийн газрын өрийн үлдэгдэл (ӨҮЦ)	27,033.6	26,978.7	26,584.1	26,552.1	26,157.8

Эргэн төлөгдөх хугацаагаар ¹ (тэрбум ₮)

	2024.У2
Дотоод өр	141.6
1 жилийн дотор төлөгдөх	45.0
1-5 жилд төлөгдөх	0.0
5-аас дээш жилд төлөгдөх	96.6
Гадаад өр	29,346.5
1 жилийн дотор төлөгдөх	1,181.1
1-5 жилд төлөгдөх	15,247.8
5-аас дээш жилд төлөгдөх	13,107.6

Хүүгийн төрөл ² (нийт дүнд эзлэх хувиар)

	2024.У2
Дотоод	0.66 %
Нийт өрд эзлэх хувьсагч хүүтэй өр	-
Нийт өрд эзлэх тогтмол хүүтэй өр	0.66%
Гадаад	99.34%
Нийт өрд эзлэх хувьсагч хүүтэй өр	11.16%
Нийт өрд эзлэх тогтмол хүүтэй өр	88.18%
Нийт	100.00%

Гадаад зээл: Валютаар (тэрбум ₮)

*Гадаад валютын нөөцийн активын нэг хэлбэр болох ОУВС-гаас гаргадаг зээлжих тусгай эрх (ЗТЭ) нь гишүүн орнуудын гадаад валютын албан нөөцийг зузаатгах ач холбогдолтой.

¹ Гадаад, дотоод зээллэгийн тайлант хугацаанаас хойш 365 хоногийн дотор төлөгдөх үндсэн төлбөрийн нийлбэр нь богино хугацаат буюу 1 жилийн дотор төлөгдөх өр болно.

² Засгийн газрын гадаад зээлийн хувьсах хүүтэй зээлийн хүүгийн төлбөр нь зах зээлийн хувьсах хүүтэй уялдсан байдаг ба энэ нь төлбөр төлөх үеийн хөвөгч хүүгийн зах зээл дэх түшингээс хамаардаг.

Засгийн газрын гадаад зээлийн үлдэгдэл, зээлдүүлэгчээр (тэрбум ₮)

Зээлдэгчээр	2023.У1	2023.У2	2023.У3	2023.У4	2024.У1	2024.У2
Олон талт	10,944.0	10,997.5	10,965.3	11,367.7	11,343.9	11,330.5
Азийн хөгжлийн банк	6,872.9	6,684.9	6,670.1	7,091.6	7,100.4	7,128.4
Дэлхийн банк	2,830.0	2,759.3	2,752.9	2,784.0	2,749.0	2,746.8
Азийн дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтын банк	389	722.5	728.2	704.8	697.6	685.7
Олон улсын валютын сан	342.5	331.3	287.0	248.1	201.9	160.6
Европын сэргээн босголт, хөгжлийн банк	228.2	229.5	263.4	274.0	313.5	332.9
Европын хөрөнгө оруулалтын банк	112.4	108.3	106.0	107.6	130.4	127.8
Хөдөө аж ахуйн хөгжлийн олон улсын сан	99.1	95.7	92.7	93.3	89.0	88.3
Нордикийн хөгжлийн сан	69.9	66.0	65.0	64.3	62.1	59.7
Хоёр талт	9,819.7	9,300.2	9,171.0	9,534.0	9,494.0	9,299.7
Япон улс	3,784.3	3,361.0	3,269.2	3,362.3	3,075.7	2,864.7
Бүгд Найрамдах Хятад Ард улс	3,701.1	3,614.4	3,590.1	3,539.5	3,541.8	3,547.1
Бүгд Найрамдах Солонгос улс	619.7	652.7	646.0	775.0	922.6	924.9
Бүгд Найрамдах Энэтхэг улс	548.6	583.8	571.9	780.2	841.2	862.4
Холбооны Бүгд Найрамдах Герман улс	322	309.2	302.7	305.5	292.9	284.1
Бүгд Найрамдах Австри улс	307.2	304.7	326.3	304.7	346.4	352.2
Бүгд Найрамдах Франц улс	259.8	253.1	247.7	256.1	275.0	309.4
Бүгд Найрамдах Польш улс	81.9	80.3	78.5	81.2	84.4	83.9
Бүгд Найрамдах Беларусь улс	64.5	55.8	54.6	49.0	39.8	0.0
Кувейт сан	58.2	54.6	50.9	48.5	44.1	42.3
Бельгийн Вант улс	28.0	27.7	27.1	27.1	26.0	25.9
Испанийн Вант улс	4.2	4.1	3.5	3.6	2.9	2.8
Арабын Нэгдсэн Эмират улс	3.8	2.5	2.5	1.2	1.2	0.0
Нийт	20,727.5	20,301.4	20,136.3	20,901.7	20,838.1	20,630.2

Засгийн газрын өрийн үйлчилгээ, тайлант хугацаанд өссөн дүнгээр* (тэрбум ₮)

	2023.У1	2023.У2	2023.У3	2023.У4	2024.У1	2024.У2
Үндсэн төлбөр	1,689.8	3,296.8	3,755.6	5,119.4	958.3	1,269.9
Дотоод	198.9	383.9	501.4	801.4	37.5	92.5
Гадаад	1,490.9	2,912.9	3,254.2	4,318.0	920.8	1,177.4
Хүүгийн төлбөр	330.6	506.7	919.5	1,093.3	418.2	586.0
Дотоод	24.3	49.0	64.0	79.7	4.8	5.6
Гадаад	306.3	457.7	855.5	1,013.6	413.4	580.4
Нийт	2,020.4	3,803.5	4,675.1	6,212.7	1,376.5	1,855.9

* Засгийн газрын болзошгүй өрд хамаардаг өрийн баталгаа болон барих-шилжүүлэх концессын төлбөрийг дээрх тооцоонд оруулдаггүй болно.

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ӨРИЙН ДИНАМИК

(НЭРЛЭСЭН ДҮН БОЛОН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ӨРИЙН ӨҮЦ/ДНБ ХАРЬЦАА ҮЗҮҮЛЭЛТЭЭР*)
(тэрбум ₮)

* Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийн 6.1.4-т заасны дагуу Засгийн газрын өрийн өнөөгийн үнэ цэнээр илэрхийлэгдсэн үлдэгдийг ДНБ-д харьцуулсан харьцаагаар Засгийн газрын өрийн хязгаарыг тогтоодог.

** Жилийн эцсийн хүлээгдэж буй ДНБ-д харьцуулснаар

**Эргэж төлөгдөх
дундаж хугацаа**

2024.II улирал

7.5

жил

**Хүү шинэчлэгдэх
дундаж хугацаа**

2024.II улирал

6.3

жил

Дундаж хүү

2024.II улирал

3.5%

Засгийн газрын өрийн багц дахь зардал, эрсдэлийн шинжилгээ*

	2021 он	2022 он	2023 он	2024-II
Дундаж хүү³	3.0%	3.4%	3.5%	3.5%
Дотоод үнэт цаас	10.7%	2.8%	4.1%	4.1%
Гадаад үнэт цаас	5.6%	6.1%	6.1%	6.1%
Гадаад зээл	1.2%	1.4%	2.4%	2.4%
Эргэн төлөгдөх дундаж хугацаа⁴ (жил)	8.3	8.6	7.5	7.5
Дотоод үнэт цаас	4.4	1.1	3.3	3.3
Гадаад үнэт цаас	4.5	5.6	4.1	4.1
Гадаад зээл	10.4	10.2	9.0	9.0
Хүү шинэчлэгдэх дундаж хугацаа⁵ (жил)	7.6	7.5	6.3	6.3
Дотоод үнэт цаас	4.4	1	3.3	3.3
Гадаад үнэт цаас	4.5	5.6	4.1	4.1
Гадаад зээл	9.4	9.3	7.4	7.4

*Засгийн газрын болзошгүй өрд хамаардаг өрийн баталгаа болон барих-шилжүүлэх концессын төлбөрийг дээрх тооцоонд оруулдаггүй болно.

³ Өрийн жигнэсэн дундаж хүү нь тайлант үеийн эцсийн өрийн үлдэгдэл болон тухайн зээлийн хүүгийн үржвэрийн нийлбэрийн нийт өрийн үлдэгдэлд харьцуулсан харьцаа юм.

⁴ Эргэн төлөгдөх дундаж хугацаа нь тухайн өрийн үлдэгдэл дунджаар хэдэн жилийн дотор төлөгдөж дуусахыг тооцоолдог үзүүлэлт ба үүнийг зээллэгийн үлдсэн хугацааг тухайн зээллэгийн үлдэгдлээр үржин нийт өрийн үлдэгдэлд харьцуулж олно

⁵ Хүү шинэчлэгдэх дундаж хугацаа нь тухай өрийн хэрэгслийн хүү дунджаар хэдэн жилийн дотор бүрэн шинэчлэгдэхийг тооцоолдог үзүүлэлт ба үүнд хувьсах хүүтэй өрийн хүү жилийн дотор бүрэн шинэчлэгддэг бол өр төлөгдөж дуусахаар түүнийг дахин санхүүжүүлэх эх үүсвэрийн хувьд шинэ хүү тогтдог

Гадаад өрийн үндсэн төлбөрийн төлөв байдал 2024- 2031 он*

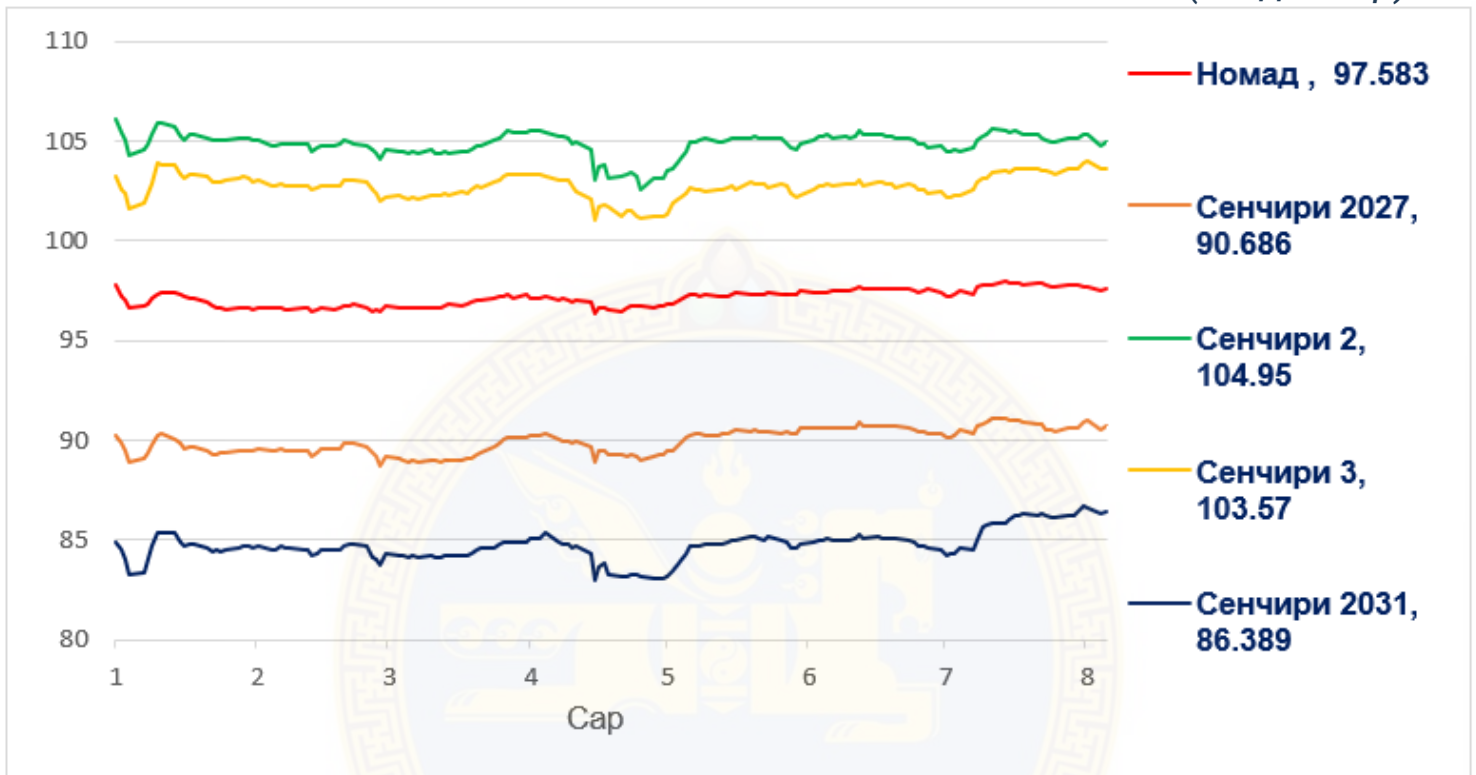
(сая ам.доллар)

ӨРИЙН ХЭРЭГСЭЛ	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
ГАДААД БОНД	169.8	-	578.0	500.0	650.0	350.0	-	500.0
НОМАД	-	-	578.0	-	-	-	-	-
ХУРАЛДАЙ	169.8	-	-	-	-	-	-	-
СЕНЧИРИ-I ТРАНЧ 1	-	-	-	500.0	-	-	-	-
СЕНЧИРИ-I ТРАНЧ 2	-	-	-	-	-	-	-	500.0
СЕНЧИРИ-II	-	-	-	-	650.0	-	-	-
СЕНЧИРИ-III	-	-	-	-	-	350.0	-	-
ГАДААД ЗЭЭЛ	382.0	391.8	400.0	418.5	428.6	410.4	395.6	385.9
ОЛОН ТАЛТ	252.2	230.5	238.6	253.6	265.6	243.2	221.7	210.5
ХОЁР ТАЛТ	129.8	161.3	161.4	164.9	163.0	167.2	173.9	175.4
НИЙТ	551.8	391.8	978.0	918.5	1,078.6	760.4	395.6	885.9

*Засгийн газрын болзошгүй өрд хамаардаг өрийн баталгаа болон барих-шилжүүлэх концессын төлбөрийг дээрх тооцоонд оруулдаггүй болно.

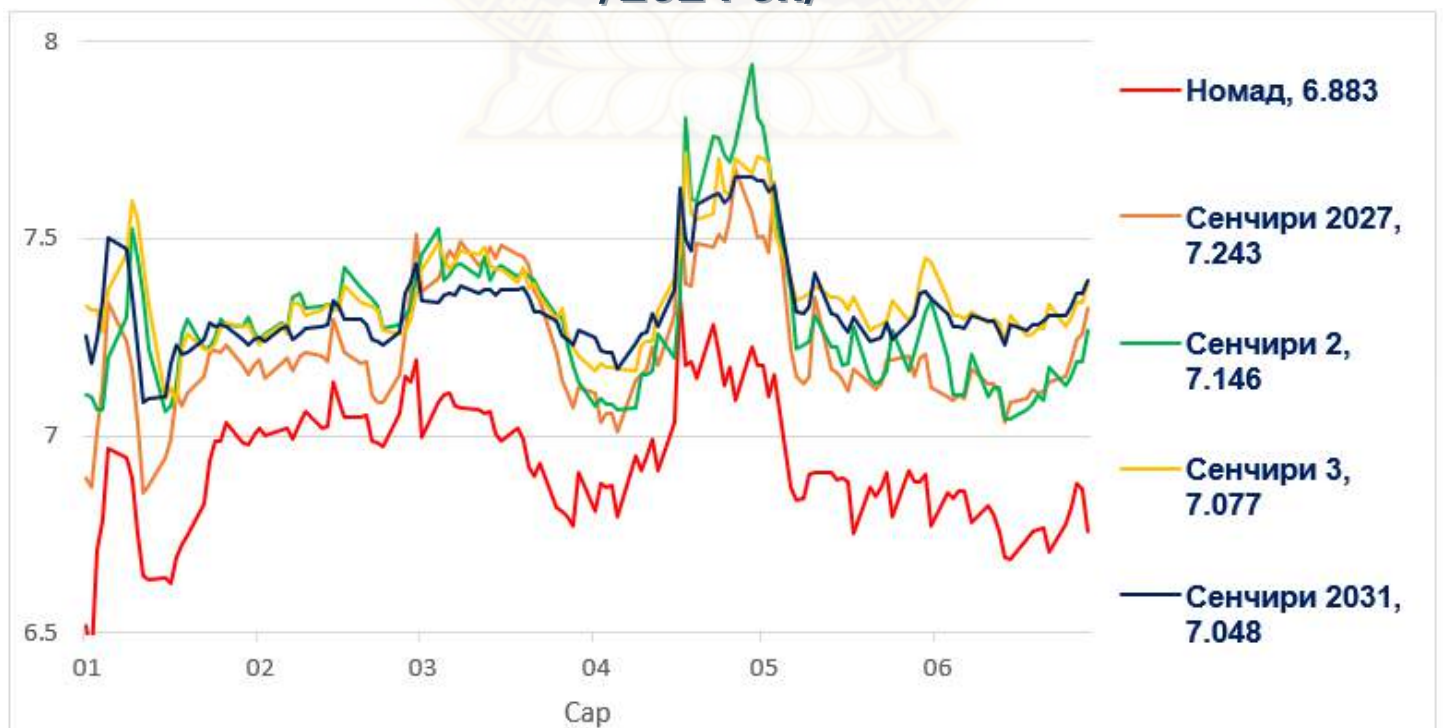
Засгийн газрын гадаад үнэт цаасны хоёрдогч зах зээлийн үнэ /2024 он/

(ам.доллар)

Засгийн газрын гадаад үнэт цаасны хоёрдогч зах зээлийн ам.долларын өгөөж /2024 он/

(хувиар)

Төрийн өмчит, төрийн өмч давамгайлсан санхүүгийн бус салбарын аж ахуй нэгжүүдийн өрийн статистик

(тэрбум ₮)

№	ӨР ТӨЛБӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ		ГАДААД	ДОТООД	НИЙТ
1	Богино хугацаат өр төлбөр		2,337.36	1,001.61	3,338.97
	1.1	Зээл	190.40	152.40	152.4
	1.2	Урьдчилж орсон орлого	144.30	2,185.70	2,185.7
	1.3	Бусад	666.91	830.40	830.4
2	Урт хугацаат өр төлбөр		2,840.28	799.39	3,639.66
	2.1	Зээл	352.37	630.10	630.1
	2.2	Бусад	447.01	1,338.80	1,338.8
	Нийт өр төлбөр (1+2)**		5,177.64	1,801.00	6,978.63

2024 оны 2 дугаар улиралын байдлаар

**Төрийн өмчит болон төрийн өмчийн 50 хувиас дээш оролцоотой санхүүгийн бус салбарын байгууллагын өр төлбөрийн 90 хувийг бүрдүүлж буй 12 аж ахуй нэгжийн хувьд улсын секторын байгууллага хоорон дахь өр төлбөрийн мэдээллийг цэвэрлэн тооцож, энэхүү статистикт хамруулав

Улсын секторын санхүүгийн бус салбарын өрийн статистик

(тэрбум ₮)

	2022.У4	2023.У2	2023.У4	2024.У2
I. Засгийн газрын өр	31,965.80	31,109.80	30,778.00	30,247.10
Төв Засгийн газрын өр	30,677.10	30,018.40	30,507.50	29,488.10
Орон Нутгийн өр	12.3	4.5	4.5	504.5
Засгийн газрын баталгаа	812.9	744.1	29.5	254.5
Барих-Шилжүүлэх концессын үлдэгдэл	463.5	342.8	236.5	0
II. Төрийн өмч, төрийн өмч давамгайлсан санхүүгийн бус салбарын байгууллагуудын өр	7,959.8	7,629.3	5,628.1	6,978.63
Үүнээс:				
Гадаад	4,415.5	3,779.7	3,884.6	5,177.64
Богино хугацаат өр	3,684.5	3,473.4	2,255.6	2,337.36
Урт хугацаат өр	731.0	306.3	1,629.0	2,840.28
Дотоод	3,544.3	3,849.6	1,743.5	1,081.00
Богино хугацаат өр	1,566.5	1,704.9	1,032.0	1,001.61
Урт хугацаат өр	1,977.8	2,144.7	711.5	799.39
Улсын секторын өр* (I+II)	39,925.6	38,739.9	36,345.6	37,229.64

*Засгийн газрын өрийн удирдлагын 2023-2025 оны стратегийн баримт бичигт Улсын секторын өрийн мэдээллийг олон улсын байгууллагаас тогтоосон нэгдсэн стандартын дагуу Засгийн газрын өр дээр санхүүгийн бус төрийн өмчит байгууллагуудын өрийг нэгтгэн бэлтгэж мэдээлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгасны хүрээнд Сангийн яамнаас тус мэдээллийг нэгтгэн гаргав.

Засгийн газрын гадаад үнэт цаасны хоёрдогч зах зээлийн өгөөж болон үнийн мэдээлэл 2024 оны II улирал

Засгийн газрын гадаад үнэт цаасны хоёрдогч зах зээлийн өгөөж болон үнэ	Номад		Century 6		Century II		Century III		Century 10	
Гаргасан өдөр	9/21/2020		7/7/2021		1/19/2023		12/5/2023		7/7/2021	
Дүн	600 сая \$		500 сая \$		650 сая \$		350 сая \$		500 сая \$	
Хүү	5.125%		3.500%		8.650%		7.875%		4.450%	
Төрөл	Өгөөж	Үнэ	Өгөөж	Үнэ	Өгөөж	Үнэ	Өгөөж	Үнэ	Өгөөж	Үнэ
2024.У2	6.91	97.19	7.22	90.16	7.29	104.7	7.37	102.4	7.34	84.55
2024.У1	6.93	96.83	7.21	89.47	7.31	104.9	7.32	102.7	7.28	84.47
2023	8.27	92.87	8.48	84.28	8.48	101.09	7.58	101.6	8.33	78.33
2022	8.48	90.98	8.14	82.99					7.79	80.16
2021	3.81	106.1	4.21	96.73					4.91	96.79
2020	4.17	104.9								

САНГИЙН ЯАМ

САНХҮҮГИЙН БОДЛОГЫН ГАЗАР ӨРИЙН УДИРДЛАГЫН ХЭЛТЭС

Хаяг: Монгол Улсын Сангийн яам,
С.Данзангийн гудамж, Засгийн газрын
II байр Д корпус, Улаанбаатар 15160,
Монгол Улс

Утас: +976-51-262012, www.mof.gov.mn